

Njegovi tovariši, sojetniki, so prosili gospodarja, županko, a za vsak grižljaj so ponujali cekin.

Samo mladi gardist ni prosil; včasih je klesnil naprej, kakor da ga objema omotica, toda vedno se je zopet premagal.

Marica je podajala skrivaj, komur je mogla, košček kruha, a njeno oko je vedno hitelo k mlademu jetniku, ki je sedel pri vratih kakor brez življenja, in vselej je preletel na njeno lice lahen oblak, kakor bi zasvetila zarja v mraku, in vedno je zamižala. Tako rada bi mu nekaj dala, toda on ni beračil, niti ganil se ni. Do vrat se je pririla.

Mladi Francoz se je ozrl. Njegovo medlo oko je počivalo na devi, levica, ki je visela v obvezi, se je nekako zganila, a njegove ustnice so nekaj zašepetale v poluznani besedi, milo kakor pesem zvona.

Marica je stopila bližje in podala siromaku kruha in sira. Jetnik jo je zopet pogledal in segnil po daru, toda bradat kozak je zgrabil Maričino roko.

„Meni kruha, — meni sir, li deva! Temu itak ne pomore“.

Toda mladenič je že držal oboje; a tudi kozak se ni dal tako izlahka odbiti; ruval je siromaku iz roke jedini grižljaj, ki ga je prejel ves dan.

„Daj sem, daj! Tebi da sv. Peter drugega, še boljšega pa hudič v peklu!“ se je smejal kozak in imel takoj Francozovo roko v svojih pesteh.

„Z patky“! ¹⁾ kriknil je h kratu Francoz poljski, iztrgal s vso silo svojo desnico kozaku in stopil dva koraka nazaj.

„Poljak“!

„Prokleti Leh“!

„Pes“!

Kakor iz jednega grla so kričali kozaki, a štiri krive sablje zablisnile so se revežu pred očmi.

„Vodka! — Vodka! — Vodka, gospodje kozaki“!

In na to besedo so pospravili kozaki brzo svoje sablje v tok in se gnetli k županovi hčeri, ki je iz polnega sodca nalivala piskre in jih razdavalaj vojakom.

Molajci so pili na smrt, da se jim je kadila glava, in mislili so, da so na Donu v svojih kočah, da jim igra slepec na banduro dumko, a zopet, da so v Parizu, da so ujeli Napoleona, da ga ženejo v Moskvo, da ga zapro v železno kletko, a da bodo jezdili ž njim po Rusiji . . .

„Dvignite se, vi lenuhi, vi pasji sini, ve kobilje glave“! je zagrmel kozaški kapitan jetnikom v ušesa in jih tolkel nemilosrčno s ploho sabljo po hrbtu.

Kozaki so neradi vstajali od žganja, ker so jim krožale rožnate misli po glavi, kakor bi bili doma pri židu okoli polnoči.

Tudi Francozi se niso radi dvigali, jedva so se držali siromaki na nogah. A ko so že bili iz vseh hiš na sredi vasi, so jih kozaki obkolili in gnali na pokopališče . . . A ko so prispeli na pokopališče,

gnali so jih v sredino kakor čedo, za njimi zaprli vrata, skakali raz konje, okoli zidu zapalili ogenj in šтели — zlate, ki so jih vzeli jetnikom.

Noč je bila hladna, megle so se zgostile, a še nižje so legle na zemljo. Francozi so sedeli ob križih, bo grobih, tresli se zime in jeze, tihoma se jokali; na glas niso smeli, ker so se kozaki neizmerno radovali francoskih solz in jih potem še huje mučili. Verujem, da je marsikateri jetnik zavidal rajnim tihi počitek.

Samo jeden izmed vseh 300 jetnikov je mirno počival ob peči v prostorni, sajasti županovi sobi. Počival je brezskrbno, ker je bil kozakom mozeg vsled vodke razgret, ker so imeli za pasi zlate, in okoli „modroplaščarjev“ je bila ograja. Na to, da bi mogel kdo ubegniti, niti v sanjah niso mislili.

Županu gost ni bil prav po volji, a Marica prosila je za Boga, da bi siromaka ne gonil iz hiše. Župan je imel trdo srce, trše nego skala, toda Marica je znala s svojo besedo uprav čarati. Ves čas niti oči ni ganila od mladega gardista.

In Poljaku se je dozdevalo, da je v svoji mili Poljski, da je stari, očetovski grad, ki so ga Rusi razdejali, se zopet dvignil iz razvalin, da je oče zopet ostal na daljnem pokopališču ob Visli, da se mu vrne brat za bratom, jeden izpred Prage, drugi iz Macic-jovic, a tretji iz Sibirijske, a on, najmlajši, da se pripravlja za svatbo z nevesto iz daljnih, neznanih krajin, da mu blagoslavlja mati srčno zvezo, da jima zastavlja dobri poljski narod pot in da ponuja veliki francoski car v svatbeni dar njegovi revni nevesti vse nekdanje posestvo njegovega rodu . . .

Vse to je videl mladi Leh, častnik slavne Napoleonove garde v milih očeh županove hčerke, ker mu je rešila danes življenje, ker če potegne kozak sabljo, tega nikdar ne stori zaman. In njemu so se svetile danes pred očmi štiri kozaške sablje.

Župan je nemirno stopal po sobi, včasih je pogledal mladega vojaka. Zopet se mu je vračala misel v glavo, po kateri je vedno zbledel kakor mrtvaški prt, a s tem spominom vračale so se mu v pamet udrte oči in orumenelo lice.

(Konec prih.)

— Osebnosti. Poljedelsko ministrstvo je imenovalo gosp. Bohuslava Skalickega v Novem mestu vinarskim inšpektorjem za Kranjsko, s čimur je postal imenovanec definitivni drž. uradnik IX. činovnega razreda. — Tehniški vodja državnih del za pokončevanje trtne uši gosp. Fr. Matjašič je imenovan vinorejskim nadzornikom 1. razreda s sedežem v Gradcu. — Finančni minister je iz službenih ozirov premestil c. kr. geometra Em. Martinyja iz Celja v Maribor. Njegov naslednik je c. kr. geometer R. Verbič; svoj sedež pa ima v Konjicah in ne več v Celju.

¹⁾ Nazaj.

— **Učiteljske premembe.** Učitelj v Gočah gospod Fran Mercina je kompetenčnim potom premeščen v Senožede; začasna učiteljica v Št. Pavlu pri Preboldu na Štajerskem gđ. Marija Peče je stalno nameščena na Rakeku; začasni učitelj v Cerkljah gosp. Josip Lapajne je stalno nameščen istotam, učitelj v Čatežu pri Trebnjem gosp. Peter Pogačnik je pa šel v stalni pokoj.

— **Promovirala** sta te dni na vseučilišču v Gradcu gg. V. Baltič in V. Pegan.

— **Tridesetletnica zdravnika gosp. Finza.** Okrožni zdravnik, v obče priljubljeni gosp. Finz bo praznoval dne 10. maja t. l. tridesetletnico svojega sodelovanja v ljubljanskem prostovoljnem gasilnem društvu. Gosp. Finz je najstarejši izvršujoči član ljubljanskega prostovoljnega gasilnega društva in ima dokaj neprecenljivih zaslug za društvo. Društvo — kakor se čuje — mu priredi o tej priliki primerno ovacijo, kateri se baje pridružil tudi ljubljanski zdravnik. Če kdo zasluži za svoje humano delovanje priznanja, zasluži to gosp. Finz, in dne 10. maja se z veseljem pridružimo njegovim gratulantom.

— **Prememba posesti.** Grajščina Mirna in Galenek pri Zagorju sta prodani. Galenek je kupil gosp. Celestina iz Kranja, v čegave roke je prišla Mirna, nam še ni znano.

— **Upravni odbor dolenjskih železnic** naznanja deželnemu odboru, da bode dne 1. junija 1902 zapadli kupon prioriteta docela izplačan iz obratnih prebitkov, tako da deželi iz naslova deželne garancije ničesar plačati ne bode treba.

— **Železniško ministrstvo** je v soglasju z notranjim ministrstvom izdalo stavbeni konsens za električno napravo ob Radovni. Ob enem so se odstopili akti c. kr. okrajnemu glavarstvu v Radovljici, da izvede vodopravno postopanje.

— **Trboveljska rudarska delniška družba** izkazuje za lansko leto samo 4000 kron manj čistega dobička, nego prejšnje leto. Zato bodo znašale najbrže dividende zopet 24 kron.

— **Delavske hiše v Idriji.** Ker primanjkuje v Idriji delavskih stanovanj, hoče erar zgraditi za delavce tri hiše z 12 stanovanji.

— **Zasledovanje premogove žile v Rovtahn** nad Logatcem vodi rudarski tehnik iz Ljubljane gosp. Eudlicher. Odbor je imel do zdaj okoli 3000 gld. izdatkov. Uspehi so zadovoljivi.

— **Zoper poroštvo dežele Štajerske za 14 milijonsko posojilo** Gradcu se je oglasil prvi nemški občinski zastop v Knittelfeldu. Svoj zelo ostrski sklep je razposlal vsem deželnim poslancem. V graških in drugih nemških političnih krogih je napravil odločni nastop Knittelfelda mučen vtis.

— **Lahi na Koroškem.** Od 7. do 13. m. m. je prišlo 10.709 laških delavcev čez mejo pri Pontablju na Koroško, od začetka spomladi pa že 36.640. Dne 14. aprila se jih je pripeljalo zopet 3240. V prej imenovanem času se je skozi Beljak peljalo 1197 izseljencev v Ameriko, od Velike noči pa okrog 3000, večinoma delavcev. Lahi tedaj v tako ogromnih tropah prihajajo v Avstrijo, domačini pa morajo s trebihom za kruhom v — Ameriko!

— **1000 psov postreljenih.** V zadnjih tednih je bilo na Štajerskem in Koroškem radi stekline postreljenih nad 1000 psov. Okoli 70 oseb je bilo letos v teh dveh deželah popadenih od steklih psov, več jih je umrlo. Pasji kentumac je proglašen za vse ozemlje med Beljakom in Semmeringom.

— **Aretirani odvetnik.** V Celovcu so aretovali odvetnika iz Murave (Murau) dr. Diauniga, ki je poneveril večje svote, ter zbežal.

— **Kdo postane nadškof v Gorici?** Doslej so se imenovali trije Lahi kot kandidatje za mesto goriškega nadškofa, namreč tridentski škof Valussi, ki je rojen Goričan, a ni zmožen slovenskega jezika, poreški škof Flapp, rodом iz Kormina, in goriški prošt Jordan. „Naša Sloga“ imenuje kot četrtega kandidata profesorja na goriškem bogoslovju in

furlanskega deželnega poslanca dr. Faiduttija, ki bi menda rad prišel pod mitro, in katerega tudi na tržaškem namestništvu radi vidijo.

— **Novo politično društvo v Trstu.** Ustanovilo se je politično društvo „Domenico Rossetti“, kateremu je predsednik bivši župan Dompieri in ki si je postavilo za svojo glavno nalogo, izvrševati strogo kontrolo nad občinsko upravo.

— **Umrli** je gosp. Ljudevit Tomšić, ravnatelj mestne ljudske šole v Zagrebu, član saborskega stenografskega bureaua i urednik „Bršljana“ itd., po dolgotrajni težki bolezni v 59. letu v soboto, dne 26. aprila ponoči. Pokojnik je bil brat pokojnega učitelja in urednika „Vrtca“, gospoda Ivana Tomšića. Naj v miru počiva!

— **Požar v Zdenski vasi.** Strašna katastrofa je v soboto zadela prijazno Zdensko vas pri Dobropoljah. Nastal je požar, ki se je s čudovito hitrostjo razširil po celi vasi in navzlic vsem obupnim prizadevanjem gasilcev in prebivalcev upepelil 146 poslopij in vse pohištvo, obleko, orožje itd., kar se je v njih nabajalo. Celo denarja v raznih hišah niso mogli rešiti in se je pozneje našlo v razvalinah mnogo raztopljenih kron. Škode je več kakor pol milijona kron, in zavlada je strašna beda. V celi vasi je samo še nekaj hiš, ki so se mogle ognja obvarovati, ker so krite z opeko. Ljudje nimajo niti prebivališča, niti hrane, niti obleke. Razšli so se po sosednjih vaseh, kjer so odvisni od milosrčnosti drugih posestnikov. Ogenj je nastal, kakor se nam poroča, vsled slabega dimnika v neki hiši. V dotični hiši je začelo že pred kakimi 14 dnevi goreti, a tedaj so ogenj pravočasno pogasili. Sedaj pa je veter kar bliskoma hitro raznesel iskre po celi vasi in vse gašenje ni nič zaleglo. Gasilci so delali toliko časa, da se je začela vnemati njih obleka. Šele potem so popustili brizgalno, ki jo je ogenj tudi uničil. Bivši župan gospod Žnidaršič je bil pri požaru težko poškodovan. Šel je kakor lev v ogenj za svoje, ne preveč hvaležne sovaščane in bil strašno oprečen. Utekel je smrti samo, ker je skočil v neko greznico. Neki 65letni gluhi mož in neka deklica sta zgorela. Mož je bil mnenja, da pri njem ne bo gorelo. Šel je v hišo in se zaklenil — ni pa slišal prasketanja na strehi. Ko je ogenj preglodal lesovje, se je strop udril in pokopal moža. Čudovito hladnokavno se je vedel neki 6- ali 7letni dečko. Mej tem ko so odrasli tarnali in jokali, je fantič šel v gorečo hišo in ponesel iz nje mlajšega bratca. Ko ga je spravil iz obližja ognja, se vrnil v gorečo hišo in rešil iz nje še sestrico. naposled pa šel v hlev, odklenil živino in jo odpeljal na varen kraj. Pogoreleci so bili zavarovani večinoma pri „Feniksu“ pri graški vzajemni zavarovalnici in pri škofovi zavarovalnici v Ljubljani. Upamo, da bodo zavarovalnice kulantno postopale tudi s tistimi, ki so zamudili plačati zadnjo premijo ter da bodo zavarovalnino hitro izplačale.

— **Veliko poneverjenje** so baje razkrili pri posojilnici v Št. Lenartu v Slovenskih Goricah. Po poročilih graških listov je poneveril bivši posojilnični knjigovodja in trški župan Anton Mravlag, ki je pred nekaterimi meseci umrl, okoli 200.000 kron. Brat pokojnika, odvetnik dr. Mravlag zavrača to obdolžitev kot neosnovano.

— **Zakoten mazač v Beli Krajini.** V vaseh ob hrvaški meji se klati neki mazač iz novomeškega okraja in „zdravi“ ljudi. Pretečeni teden je „zdravil“ v vasi Zilje, prvo moža in potem še njegovo ženo. Moža je zdravil v eni sobi s tem, da ga je mazal s kolomazom po životu, ženo je pa v drugi sobi mazal z mešanico jaje in masla. Možu je računal par kron, ženi pa, pri kateri je imel več posla, pa tudi več kron. Ženo je mazal v posebni sobi po vseh delih života in sicer toliko časa in tako temeljito, da je pričela kričati, na kar je mazač pobegnil. Pravijo, da se je tak slučaj tudi v drugi vasi ob Kulpi dogodil, a radi ženske sramežljivosti se ne da dokazati. Mazača že zasledujejo.

— **Job na gnojišču.** V Češeniku pri Dobu je minolo soboto umrl neki Matija Marinček. Bil je slaboumen in zato ga njegov oče Franc ni mogel trpeti. Ljudje pripovedujejo čudne reči, kako je lastni oče ravnal s svojim nesrečnim sinom. Matija je bil že leto dni bolan, toda po zimi in po leti je moral ležati zunaj na kupu gnoja, ali pa v hlevu pod jaslami. Vsled mraza in nesnage je bil ves njegov život pokrit z ranami in oteklinami. Oče mu ni hotel dajati niti jesti več, pa tudi drugim, katerim se je siromak smilil, ni pustil da bi mu prinašali jedila, hoteč se ga čimpreje iznebiti. Ljudje so zelo ogorčeni nad brezsrčnostjo takega „očeta“.

— **Roparski napad.** Nenavadno predrzen rop se je izvršil na okrajni cesti med Celjem in Laškim trgom blizu vasi Tremerje. Tam je zaskočil neki potepuh pot kmetici M. Lečnik iz laške okolice, jo pobil s težkim kamenom na tla ter jo oropal za 12 gld. Ropar je na to slekel svojo krvavo srajco, jo vrgel proč ter šel naravnost k brivcu, kjer si je dal obriti brado. Tudi je prosil brivca, naj mu preskrbi srajco, češ, da je svojo zavrgel, ker je bila zamazana. Brivec mu je ugodil, za kar ga je ropar dobro plačal. Ker je pozneje tudi v gostilni trosil denar neobičajno, prijeli so ga takoj, ko se je raznesla vest o zločinu. V ječi je slekel tudi telovnik ter ga skril. Napadena je mati 5 otrok.

— **Najden mrtvec.** Dne 21. m. m. so v nekem gozdu v Rovih nad Domžalami našli mrtvega mokaarja Gašperja Dolarja iz Ljubljane, kateri se že od 16. marca t. l. pogreša. Umrl je v gozdu od lakote. Kakor je obdukcija dognala, bil je umobolen. Taval je okoli po gozdu in tudi prenočeval v gozdu. Živel je le od vode in sladkorja, katerega so še našli košček pri njem. Na mestu, kjer so ga našli, je imel ležišče, napravljeno iz mahu in smerečja.

— **Pijanec na verigi.** Delavec A. P. v Ljubljani si ga je naložil tako, da je domov grede izgubil cesto in padel v precej globok jarek ob Opekarski cesti. Vpil je na vso moč: „fantje, možje, lumpje, ravbarji pomagajte mi, zdaj bodem tukaj crknil, zadnja ura mi bije“. To upitje je slišal vendar neki človek in šel v jarek gledat. Našel je A. P. na trebuhu ležečega v vodi in blatu. Opiral se je na roke, da je imel še glavo nad vodo in klical na pomoč. Došlec ga ni mogel sam rešiti iz jarka in šel iskat pomoči. Vrnivši se še z jednim človekom in z dolgo verigo, šel je na delo, da reši pijanca iz neugodnega položaja. Rešitev se je posrečila. Z verigo sta potegnili pijanca na suho in ga potem spravila domov.

— **Tatvina ameriških trt.** V nedeljo so zaprli v Badenu pri Dunaju dva posestnika Gleichwein. Ta dva sta že več časa zaporedoma kradla po tamošnjih vinogradih ameriške kolči, zaradi česar so bili posestniki vinogradov jako vznemirjeni. Konečno so jima prišli na sled in ko so preiskali nju stanovanje, našli so kakih 60 000 kolči, ki so bile že pripravljene, da se jih odpošlje odjemalcem. Tatvine se zato ni dolgo slutilo, ker sta bila obadva tatova dobra posestnika.

— **Samomor iz nesrečne ljubezni.** Metlar Anton Schwarzenberger na Dunaju se je zaljubil v dežnikarico Ano St. Ker ga ta ni marala, je postal silno melanholičen. Na velikonočni ponedeljek je pa izginil; v svoji sobi je pustil pismo, v katerem pravi, naj se proda njegovo pohištvo, polovica tega denarja naj bo za zaostalo stanarino, polovica pa za pogrebne stroške. Schwarzenbergerjevi stariši se tolažijo s tem, da jih je poslal sin morda venderle samo po — 1. aprila.

— **Odkrijte se!** V pisarno dunajskega odvetnika Izidorja Schleisingerja je prišel igralec Rihard Grossman pokrit ter se ni odkril ves čas. Odvetnik je igralca tožil radi razžaljenja časti, češ, da ga je igralec hotel žaliti s tem, da klobuka ni vzel z glave ter se je vrhu tega še ironski smejal. Pri obravnavi pa je igralec izjavil, da se je pozabil odkriti

ter da odvetnika ni hotel žaliti. Odvetnik je nato igralcu odpustil.

— **Grozna samoobtožba.** Iz Brna poročajo, da se je pri orožnikih v Litovlju (Littau) oglasil 18 let stari dninar Fran Steiner ter povedal, da je v marcu t. l. zadavil in oropal nekega potujočega rokodelca ter ga vrgel v Dunav. Nato je naropani denar zapravil ter dospel v Litovljo raztrgan in sestradan. Ker ga peče vest, se je javil sam. Orožniki fantu niso verjeli, a ker je Steiner opetovano zatrjeval, da je njegova samoobtožba resnična, so ga izročili sodišču, da začne preiskavo ali se fant ni zlagal. Morda ga je lakota primorala, da je hotel v ječo, kjer ima vsaj hrano.

— **Vsled bolezni v smrt.** Predzadnjo sredo je legel 56letni Emanuel Herschmann z Dunaja v Badnu na tir pred brzovlak, kateri ga je popolnoma zmečkal. Vzrok temu je dolgotrajna, neozdravljiva bolezen v glavi.

— **Nenavaden nagon.** „Neue Fr. Presse“ poroča, da je pokazal pri zadnji seji družbe zdravnikov na Dunaju primarij dr. Török mlado dekle, ki si je porinila v nogo 19 igel. Zdravniki so gledali z Röntgenovi žarki te igle in so jih res našli v nogi deklice. Baje je nagon, zabadati si šivanke v život, pri ženskah jako razvit.

— **Dvoboj Steinwender-Walz.** V četrtek se je na Dunaju vršil dvoboj med poslancema Steinwender in Walz. Steinwender je dobil udarec s sabljo in sicer na čelo. Udarjen je s ploskvo. Vzrok dvoboja je bil naslednji: Ko je Bareuther v zadevi češke obrtne šole v Budjejevicah in nemške v Hebu predlagal ločeni glasovanji, je Steinwender glasoval z desnico. Walz mu je zaklical: „Sramujte se, da to storite kot nemški mož“. Steinwender je na to napovedal Walzu dvoboj.

— **V škafu utonil.** Pri Maria Grünu na Gorenjem Štajerskem je Katarina Steinguber čistila sobina tla. Škaf poln umazane vode je nesla v kuhinjo, kjer se je igral njen otročiček. Ko se je zopet vrnila v kuhinjo, našla je otročiča — utopljenega v škafu.

— **Prva milijarda minut po Kristusovem rojstvu** je preteklo po nekem računu, ki ga objavlja „Neuer Wiener Tagblatt“, dne 30. aprila letos ob 10. uri 40 minut dopoldne. Ker je pa dotičnik štel 460 prestopnih dni v 1901 letih, v resnici jih je pa 14 manj (vsakih 400 let namreč odpadejo tri) račun ni pravilen in bomo dosegli prvo milijardo še le 14. maja.

— **Klingerjev »Bethoven«.** V dunajski „Secesiji“ bo razstavljen kip Klingerjevega Bethovna. Težak je 4200 kg in so ga pripeljali v dveh velikih vozovih za pohištvo. Kip je iz brona in marmorja. Bethoven je iz belega syra-marmorja, njegov plašč iz onixa, podstavek iz rudečega pyrenejskega marmorja, prestolu slični stol je iz brona z mozaikom in slo-nokostenimi glavami angeljev, orel pa je iz črnega pyrenejskega marmorja. Ta kip se postavi bržčas na Lipskem. Posamezne kose je v „Secesiji“ sestavil Klinger sam. Ta kip je največja privlačnost umetniške razstave v „Secesiji“ na Dunaju.

— **Nasledki izseljevanja.** Pri zadnjem novačenju je prišlo iz sinajskega okraja na Ogrskem izmed 595 pozvanih samo 268 mladeničev k naboru, ostalih 327 se je izselilo v Ameriko. Vsled tega se je dobilo iz celega okraja samo 37 vojaških novincev.

— **Zraščena dvojčka.** Iz Vojnega Križa na Hrvatskem poročajo, da je rodila ondi kmetica Štefanija Berinec zraščena dvojčka, dečka in deklico, ki pa sta umrla. Mati je nevarno bolna.

— **Vsa vas zgorela.** Vas Stanovice pri Marijinih toplicah je skoraj popolnoma pogorela, kajti ostale so le 3 majhne hišice. Požar je bil čin maščevalnosti. Neka še ne 15 let stara dekla Marija Schön je hotela pred svojim časom ostaviti službo pri kmetu Köhlerju. Ker je Köhler ni hotel odpustiti, se je maščevala nad njim s tem, da mu je zažgala

kozolec Vsled viharja pa se je požar hitro razširil ter uničil malone vso vas. Požigalka je svoj zločin že priznala ter je zaprta.

— **Morilka dveh otrok.** Iz Budimpešte poročajo, da je v Bajni dekla Ana Pavkal umorila dva otroka. Stariši otrok, trgovec Gessler in žena, sta ji naročila, naj otroka, ko se zbudita, obleče in pripelje za njima k sosednji družini. Ko je dekla oblačila dečka 15 mesecev starega, ga je sestra sunila za šalo, da je deček padel z mize ter se ubil. Dekletce, staro 3 leta, je začelo jokati in vpiti: „Ti si kriva! Bom že mami povedala!“ Prestrašena dekla je vzela nož in prerezala dekletu vrat, nato pa vrgla obe trupli v vodnjak.

— **Mrtvecu prebodli srce z vilami.** V Karansebesu na Ogrskem so neznani storilci po noči odkopali grob nedavno umrlega vaškega notarja Aleksandra Popovicsa. Odprli so rakev in mrtvecu z železnimi vilami prebodli srce. Storili so to njegovi sovražniki, ki so se v svoji babjevnosti bali, da bi se umrli notar kot vampir ne povrnil med nje.

— **Ali se oženi ali pusti službo.** Lastnik neke velike trgovine na Ogrskem izdal je svojim uradnikom prav ameriškansko okrožnico, v katerej jim velevala, da se morajo v teku jednega leta vsi oženiti, ker on da neče neoženjenih uradnikov, ali pa naj gredo v pokoj. Mladi uradniki niso bili v zadregi radi te naloge, toda stari, ki bi radi še nadalje služili, a se na stara leta ne morejo odločiti za zakonske sponse, oni bodo pa vže morali nekoliko premišljevati, kaj bi bilo bolje: ali pustiti službo ali oženiti se.

— **Konji za južno Afriko.** Ubogi konji morajo vedno več žrtev iz svojih vrst pošiljati v pomoč krivičnim Angležem zoper hrabre Bure. Zadnje dni odšel je iz Reke parobrod „Devona“ z 796 konji, da jih popelje na bojišče. Vseh parobrodov s konji odšlo je do sedaj 61 s skupnim številom 45.611 konj. Da to še ne bode zadostovalo, vidijo tudi Angleži sami, ker ravno na Reki stoji parobrod, na katerem se pripravlja prostora zopet za 800 konj.

— **Njuhanje.** Njuhanje se zopet razširja kot moda. Njuhala je kraljica Viktorija, njuba Leon XIII., zdaj je prišlo na dan, da na skrivnem njuha tudi kralj Edvard VII. Najimenitnejši firmi za njuhalni tobak — Fribourgova in Frajenova na Angleškem — dobavljata že 200 let blago angleškemu plemstvu.

— **Ponarejalci denarja.** Italijanske sodnijske oblasti zasledovale so te dni po raznih goratih vaseh in okolici Vidma ponarejalce italijanskega in avstrijskega papirnatega denarja. Pri tej priliki je bilo tudi nekaj oseb zaprtih; našli so pri njih pripravljen papir za ponarejanje denarja. Dobili so tudi razna pisma, iz katerih je razvidno, da so se ti ljudje bavili z razpečevanjem ponarejenega denarja. Dotičnih priprav za izdelovanje denarja pa niso še zasledili.

— **Tujci v Rimu.** Letošnji papežev jubilej in pa krasno vreme v Italiji privablja baje v Rim tako mnogo ptujcev, da jim skoro ni mogoče preskrbeti prenočišč, tako da celo milijonarji ne morejo vsakokrat dobiti stanovanja, kajti tako zasedeno kot letošnjo pomlad bilo ni še nijedno leto to večno mesto. V zadnjem času došel je ameriški parobrod z 500 Američani, ki potujejo okoli sveta in ti vsi so morali iskati prenočišče po privatnih stanovanjih, katere so seveda morali zelo slano plačati. Da je za opere, koncerte, sploh zabave pri tolikih ptujcih tudi čas žetve, se razume.

— **Velik golobnjak.** V Kaliforniji v Los Angeles se nahaja velik golobnjak, v katerem zrede na leto 400 000 golobov. Samo za hrano teh golobov dajo na leto 3600 dolarjev.

— **Najstareji hleb kruha** hrani se v berlinskem muzeju. Našli so ta kruh v grobu nekega Mentuhotepsa, ki je umrl v Egiptu l. 2500 pred Kristusom. Narejen je ta hleb iz debelo zmlete ječmenove moke, kar dokazuje, da je ječmen jedna najstarejših vrst zrnja za živež. Po napisu na nekem

spomeniku spoznali so zgodovinoslovci, da so pekli kruh v tedanjih časih na ta način, da so položili testo med dva razbeljena kamena, da se je speklo. Omenjeni hleb je rujavkast, črn in zelo razpokan.

— **Veliki ruski knez Potemkin** je imel navado, da je sprejemal vsakterega, kdor je imel kako opravilo pri njem. Njegov znanec mu je očital, da se to ne spodobi za tako velikega kneza. „Imaš prav“ odvrne Potemkin „to moram premeniti“. Drugi dan pride ravno isti znanec, a sluga ga ne pusti k knezu. „Kako to“ vpraša. „Ali danes ne sme nikdo k njemu?“ „O da vsi, samo vi ne“ odvrne sluga.

— **Skrivnostna smrt ruskega milijonarja.** V Moskvi so našli zadnjega dne minulega meseca v mestnem parku mrtvo truplo elegantnega mladega moža. Po kratkem so spoznali, da je isti dobro poznani moskovski milijonar N. Uškov. Poleg niso našli nikakega orožja ter je torej samomor izključen. Tudi se je našel pri njem denar in dragocenosti, iz česar se more sklepati, da ga niso roparji ubili. Vsa stvar je zelo skrivnostna, ter jo policija strogo zasleduje.

— **Španski pisatelji počnejo štrajkati.** Iz Madrida poročajo, da je društvo španskih pisateljev zagrozilo, da ne dovoli noben španski skladatelj igrati ali peti svojega dela na španskih odrih, ako vlada ne dovoli večjega prispevka za gradbo novega opernega gledališča. Španski avtorji smatrajo novo opero za neobhodno potrebno, ako naj se dvigne produktivnost skladateljev in kvaliteta španskih opernih del.

— **Truplo v zaboji.** V Kraljevcu na Pruskem je pred 1 in pol letom izginila žena delovodje Becka, ki je delal v livarni „Union“. Zakonska se nista razumela, mož je ženo pretepal. Nakrat je izginila brez sledu. Mož je trdil, da ga je zapustila in odpotovala. Beck se je kmalu na to preselil k neki ženski, v kleti bližnjega stanovanja pa je pustil velik zaboj, češ da je v njem razno orodje, za katero v novem stanovanju nima prostora. Nedavno — torej po 1 in pol letu — pa je začelo v hiši strašno smrdeti. Smrad je prihajal iz kleti. Policija je zaboj odprla in našla v njem pločevinasto, rakvi podobno stvar. Ko so pločevino nekoliko odprli, so videli najprej svilen ženski nogavico in nato nogo. Nato so prenesli ves zaboj v mrtvašnico ter našli v zaboji res žensko truplo, zakrito v več oblek. Okoli vratu je imelo truplo vrv. Beck je izginil iz Kraljevca, bival nekaj časa v Stutgartu, kjer se je sedaj obesil.

— **Dvorni škandal v Petrogradu.** Poroča se, da je velika kneginja Helena, hči carjevega strica velikega kneza Vladimira, začela ljubavno razmerje z nekim dijakom in ga pregovorila, naj ž njo pobegne v inozemstvo. Velika kneginja Helena je znana zaradi svojih emancipacijskih nazorov; bila je nevesta princa Viktorja Napoleona in tudi careviča, a je oba ženina popustila. Beg se veliki kneginji in dijaku ni posrečil. Policija ju je, ko sta prišla čez Varšavo, blizu meje prijela; veliko kneginjo je poslala nazaj v Petrograd, dijaka pa — v Sibirijo.

— **Mesarja se je igral.** Iz Middletowna se poroča: Malo je manjkalo, da ni te dni šestletni John Haner iz Marschland umoril svojega mlajšega brata, s katerim se je igral „mesarja“. Deček, čegar oče je mesar, je večkrat gledal v klavnici, kako se usmrti živina in je natančno vedel, kako se to stori. Ker pa ni imel v to svrhu potrebne živali, vzel je s seboj svojega mlajšega brata, mu privezal vrv za vrat in ga s težkim železom udaril po glavi. Da pa svoje delo dokonča, je potreboval nož, katerega pa v klavnici k sreči ni našel. Radi tega je odšel domov in pripovedoval materi, da se igra „mesarja“, ter da potrebuje nož, da vzame kožo raztelo. Mati je postala nemirna in je odšla z dečkom v klavnico, kjer je postala skoraj nezavestna, videč svoje dete na pol mrtvo. Ko je dete oprostila, odnesla ga je zopet domov, kjer se je počasi zavedlo.

— **Ruski dijaki v ječi v Moskvi** so si hoteli pomagati do svobode. Ker so tako zastraženi, da ne morejo nikakor uiti, so hoteli zanetiti velik požar, da bi v zmešnjavi ušli. Zapalili so, a požarna bramba je ogenj hitro pogasila. Nobeden ni mogel uiti.

— **Tragika.** Splošno sočutje vzbuja v danskem glavnem mestu vest, da so grofa Danneskjold Samsø prepeljali v blaznico. Grofu se je zmešalo, ker je vedno mislil na nek strašni dogodek na morju. Peljal se je nekoč na neki danski vojni ladiji, ko skoči nek mornar v morje. Grof se ne pomišlja dolgo in skoči za mornarjem, da ga reši. Zagrabil je mornarja in se dolgo časa z njim boril v vodi, a da je grof rešil svoje življenje, moral je mornarja, ki se ga je nakrat krčevito oklenil in ga skušal spraviti pod vodo, pahnuti od sebe. Mornar je pred njegovimi očmi utonil. Tega prizora grof ni mogel pozabiti, postajal je vedno bolj zamišljen in sedaj je zblaznel.

— **Dve vrsti zob.** V Hagerstownu v Ameriki rastejo neki deklici dve vrsti zob v spodnji čeljusti.

— **Angleški turisti.** Pretekli teden se je usidral v Zadru v Dalmaciji angleški parnik „Argonaut“ z 130 angleškimi turisti. Pregledali so mesto ter nakupili mnogo hrvaških narodnih noš, katere so se jim posebno dopadale. Drugi dan odpluli so dalje proti jugu ter se nameravajo vstaviti v vseh lukah Dalmacije. Angležinje posebno občudujejo čvrste in zdrave devoyke ob hrvatskem primorju.

— **Za najstarejšega moža na svetu** označuje neki list 130letnega Noaha Radya, ki živi v sirotišnici v Novem Brunšviku. Mož je oslepel.

— **Napad na stražo.** V petek zjutraj po 4. uri je šel redarstvenik Jakob Treven v Trstu iz službe na dom. Stanuje v ulici Belvedere. Da si prikrajša pot, šel je blizu novozidanih hiš v ulici „Miramare“ in ko je došel na zapuščeno zemljišče za hišami, sta skočila nanj dva moža in ga vrgla na zemljo. Jede ga je pritisnil pod se, drugi pa je izvlekel nož in zabodel Trevena v levo stran prsij. Ko je to napravil je rekel: „Zdaj je izvršeno“ na kar sta oba zločinca pobegnila. Stražnik je uže popred skušal izvleči sabljo, a ker je ležal na hrbtu, ostala je sablja pod njim. Ko sta napadalec zbežala, je stražnik potegnil sabljo in hitel za njima. Manjši od teh je bil že skoraj v stražnikovih rokah, ali naenkrat se obrne in vstreli stražnika v prst, vsled bolečine se je stražnik moral vrniti in šel v stražnico v ulici Belvedere. Ondi so videli, da Treven krvavi in so poklicali zdravnika, kateri je konstatiral, da je Treven močno ranjen na prstu. Svoji uradni knjižici pa mora zahvaliti življenje, ker je nož, katerega mu je napadalec zasadil v prsi, prebil suknjo in se zaril v knjižico nedotakniviš se telesa. Napadalec pa je mislil, da ga je zabodel v srce. Redarstvo poizveduje o napadalcih, ki sta bežala proti Rojanu.

— **Padla pod vlak.** Predzanjo nedeljo je neka 19letna Terezija Vodopivec med postajama Zdravščina-Zagraj, hoteča prestopiti iz jednega železniškega voza v drugi, tako nesrečno pod vlak, da jej je kolo jedno nogo popolnoma proč odtrgalo, druga pa jej je le še nekoliko obvisela na telesu. Prinesli so jo najprej v bližnjo stražnico, potem so jo prepeljali v goriško bolnico usmiljenih bratov, kjer je umrla.

50 000 kron znaša glavni dobitok gledališčnih igralcev loterije. Opozarjamo naše cenjene čitatelje, da se vrši srečkanje nepreklicno dne 19. junija l. 1902 in da bodo dobitki od pošiljateljcev proti 10 % odbitku v gotovem denarju izplačani.

Loterijske srečke.

V Brnu dne 30. aprila t. l.: 50, 9, 48, 40, 63.

Na Dunaji dne 26. aprila t. l.: 80, 46, 81, 14, 11

V Gradci dne 26. aprila t. l.: 90, 28, 36, 77, 46.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 2. maja 1902. Pšenica K 9.50 h, rž K 7.40 h, ječmen K 7.50 h, oves K 8.— h, ajda K 6.50 h, proso K 6.— h, turšica K 6.10 h, leča K 9.— h, fižol K 7.— h. Vse cene veljajo za 50 kilogramov.

Srečkanje nepreklicno 19. junija l. 1902.

Glediščnih igralcev loterija.

1	glavni dobitok	.	à	50000	kron
1	"	"	.	5000	"
1	"	"	.	3000	"
2	"	"	.	2000	"
5	dobitek	.	.	1000	"
10	"	.	.	500	"
20	"	.	.	200	"
60	"	.	.	100	"
100	"	.	.	50	"
300	"	.	.	20	"
3500	"	.	.	10	"

Srečke po 1 krono

priporoča

J. C. Mayer, menjalnica v Ljubljani.

Sleherni dobitki se od pošiljateljcev proti **10 %** odbitku **v gotovem denarju** izplačajo.